

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/51/2012
Identifikačné číslo spisu:	1010201265
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1010201265.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Jarmily Urbanovej, v právnej veci žalobcu Obce Zemianska Olča, so sídlom Hlavná 26, Zemianska Olča, IČO 00 306 720, zastúpenej JUDr. Petrom Keltošom, advokátom so sídlom Mickiewiczova 2, Bratislava, proti žalovanému Ministerstvu financií Slovenskej republiky, so sídlom Štefanovičová 5, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/0145242010-243/775 z 19. apríla 2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu Bratislave, č. k. 1S/165/2010-55 zo 14. júna 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/165//2010-55 zo 14. júna 2012 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/0145242010-243/775 z 19. apríla 2010, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a napadnuté rozhodnutie Správy finančnej kontroly Bratislava č. I/102/77/2010 z 11. februára 2010 potvrdil. Prvostupňový správny orgán uložil účastníkovi konania obci Zemianska Olča v súlade s § 31 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“) povinnosť odviesť do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky verejné prostriedky použité v rozpore s určeným účelom vo výške 120.689,76 eura ako aj penále v tej istej výške najneskôr do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podľa jeho názoru žalobca pri svojom konaní nedodržiaval ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 523/2001 Z. z., ako aj čl. 1 ods. 2, v čl. 3 ods. 1 písm. f/ a čl. 6 ods. 1. Metodického pokynu č. 4/2005-E, a teda porušil § 31 ods. 1 písm. e/ zákona č. 523/2004 Z. z.. Účastník konania (žalobca) listom z 03. marca 2006 požiadal Ministerstvo školstva Slovenskej republiky o pridelenie finančných prostriedkov vo výške 3.836.850,- Sk s tým, že tieto finančné

prostriedky budú určené na rekonštrukciu telocvične Základnej školy Zemianska Olča. Na základe žiadosti žalobcu vydal Krajský školský úrad Nitra rozpočtové opatrenie č. 28/2006 z 15. júna 2006, ktorým boli žalobcovi pridelené finančné prostriedky - kapitálové transfery vo výške 3.500.000,- Sk s tým, že tieto finančné prostriedky boli určené na rekonštrukciu telocvične Základnej školy Zemianska Olča. Krajský súd následne zistil, že v registri investícií Ministerstva financií Slovenskej republiky a v záverečnom hodnotení stavby uviedol žalobca nesprávne údaje o použití finančných prostriedkov, nakoľko túto investíciu uvádza ako rekonštrukciu telocvične základnej školy pričom v skutočnosti išlo o rekonštrukciu veľkej sály v objekte MEGART, a. s..

Metodickým pokynom č. 4/2005-E z 01. marca 2005 sa určuje postup pri poskytnutí finančných prostriedkov zriaďovateľom škôl na riešenie havarijných situácií. Žiadosť žalobcu o poskytnutie finančných prostriedkov na obnovu a rekonštrukciu veľkej spoločenskej sály MEGART, a. s., o ktorej uviedol starosta obce, že ju bude mať po dobu 30 rokov v prenájme, je v rozpore so zákonom, nakoľko finančné prostriedky v súlade s čl. 1 ods. 2 metodického pokynu sa pridávajú na objekty, ktoré sú majetkom školy a na ktorých bola spôsobená škoda ohrozujúca ich fungovanie.

Žalobca v správnom konaní nepreukázal žiaden vlastnícky vzťah k sále MEGART, a. s. a nepreukázal, že ide o školské zariadenie. Ak účastník konania zistil, že mu boli pridelené finančné prostriedky Krajským školským úradom Nitra na rekonštrukciu Základnej školy Zemianska Olča na riešenie havarijnej situácie telocvične a nie na rekonštrukciu spoločenskej sály, mal príslušné finančné prostriedky buď použiť na stanovený účel, alebo ich vrátiť poskytovateľovi a nie ich použiť v rozpore s určeným účelom.

Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná.

Účastníkom náhradu trov konania zmysle § 250k ods. 1 OSP nepriznal nakoľko žalobca bol v konaní neúspešný.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd nedostatočne odôvodnil rozhodnutie rozsudku, nakoľko iba citoval, ktoré zákonné ustanovenia žalobca porušil a neuviedol v čom spočíva, resp. v čom by podľa jeho názoru malo spočívať nedodržanie citovaných ustanovení, teda neuviedol konkrétne dôvody, pre ktoré rozhodol o ich porušení zo strany žalobcu. Krajský súd v odôvodnení neuviedol z ktorých dôkazov pri rozhodnutí vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil.

Podľa žalobcu svoj záver o nedôvodnosti žaloby krajský súd oprel len o stanovisko Ministerstva financií Slovenskej republiky, bez riadneho preskúmania skutkového stavu veci a postupu správneho orgánu, pričom sa však opomenul vysporiadať s tvrdeniami a právnym názorom žalobcu prezentovanými súdu v žalobe, ktorými žalobca viacnásobne poukázal na skutočnosť, že pred rozhodnutím vo veci je potrebné zodpovedať otázku, či postup správneho orgánu a zodpovedných osôb bol správny a v súlade so zákonom. Krajský súd prijal za preukázané tvrdenia žalovaného bez toho, aby úplne zistil skutkový a právny stav veci a klasifikoval jednotlivé postupy, ktoré nie sú podľa žalobcu v súlade so zákonom. Žalobca vo svojej žiadosti jasne a určito sformuloval účel použitia poskytnutých prostriedkov, na adaptáciu veľkej sály spoločnosti MEGART, a. s. na školskú telocvičňu. Žalobca nikdy nežiadal žalovaného o finančné prostriedky na riešenie vzniknutej havarijnej situácie. Žalobca v žalobe poukazoval na skutočnosť, že otázka porušenia základnej zásady zákona č. 523/2004 Z. z., ktorou je účelovosť použitia finančných prostriedkov zriaďovateľov škôl na riešenie havarijných situácií nie je namieste, nakoľko uvedené nezodpovedá prípadu žalobcu. V tejto súvislosti do dnešného dňa nebola zodpovedaná otázka, z akého dôvodu boli žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky, ak ich nemohol použiť na účel uvedený vo svojej žiadosti a podľa súdu by použitie finančných prostriedkov na daný účel žiadosti bol v rozpore so zákonom. Súčasne ani nebol správne vysvetlený správnym orgánom určený účel použitia finančných prostriedkov.

Pokiaľ krajský súd v odôvodnení rozsudku ďalej uviedol, že žiadosť žalobcu o poskytnutie finančných prostriedkov je v rozpore so zákonom, žalobca poukázal na skutočnosť, že predmetom sporu je posúdenie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu a postupu správneho orgánu, ktorý rozhodnutiu predchádzal. Otázka zákonnosti, či odôvodnenosti žiadosti mala byť posúdená práve správnym orgánom pre poskytnutie finančných prostriedkov a nie v tomto konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené mal žalobca za to, že týmto postupom súdu došlo zo strany súdu k obmedzeniu možnosti žalobcu konať pred súdom a domáhať sa obrany svojich práv.

Z uvedeného dôvodu žalobca žiadal, aby odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku tento ako nezákonný v celom rozsahu zrušil.

Žalovaný v písomnom vyjadrení na odvolanie, pridržiac sa svojho vyjadrenia k žalobe, uviedol, že odvolanie žalobcu je založené len na jeho vlastných právnych výkladoch a neopiera sa o žiadne nové dôkazy, ktoré by mali zmeniť záver rozsudku krajského súdu.

Podľa žalovaného z predložených dôkazných materiálov vyplýva presné vymedzenie zisteného porušenia, ktoré vychádza z nedodržania určeného účelu poskytnutých finančných prostriedkov.

Mal za to, že krajský súd dostatočne preskúmal skutkový stav a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia verejného rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 211 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu, vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedených v odvolaní dopĺňa nasledovné:

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Súdy v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou (§ 249 ods. 2 OSP).

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť

napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Správny súd sa pri preskúvaní správneho konania zameria na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúvaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis. Pri preskúvaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci sa v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho práva.

Nie je ani úlohou najvyššieho súdu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v správnom súdnictve prehodnocovať správnosť záverov krajského súdu len na základe nesúhlasu odvolateľa s takýmito závermi. Účelom konania v správnom súdnictve je poskytnutie súdnej ochrany pred tvrdeným nezákonným rozhodnutím. Ak také rozhodnutie na základe zistení krajského súdu bolo vydané v konaní, ktoré netrpí vadou spôsobilou ovplyvniť jeho zákonnosť a krajský súd svoje zistenie presvedčivo a s poukazom na procesné ustanovenia náležitosti odôvodní, niet dôvodu, na zmenu ani zrušenie rozhodnutia.

Najvyšší súd pripomína, že zásadnou právnou otázkou v tomto konaní bolo posúdenie, či žalobca použil verejné prostriedky v rozpore s určeným účelom, resp. či poskytnuté finančné prostriedky od žalovaného boli čerpané na stanovený účel a či došlo k porušeniu zákona č. 523/2004 Z. z., na základe ktorého boli finančné prostriedky použité a ktorého režimom bol povinný poberateľ finančných prostriedkov sa správať.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva že žalobca skutočne žiadal poskytnutie finančných prostriedkov na rekonštrukciu telocvične základnej školy, pričom v žiadosti uviedol, že sa jedná o rekonštrukciu spoločenskej sály MEGART, a. s., ktorá mala v budúcnosti slúžiť ako telocvična základnej školy. Zo žiadosti však nevyplývalo, či táto spoločenská sála bude slúžiť aj na iné, napríklad komerčné účely. Zo žiadosti vyplýval iba právny vzťah obce k spoločenskej sále na základe prenájmu. Krajský školský úrad v Nitre listom z 15. júna 2006 zaslal žalobcovi rozpočtové opatrenie č. 28/2006, ktorým mu boli pridelené finančné prostriedky - kapitálové transfery vo výške 3.500.000,- Sk pričom finančné prostriedky boli účelovo určené na „rekonštrukciu telocvične Základnej školy Zemianska Olča“. Vzhľadom na uvedené nemôže ísť vzniknutá situácia celkom ťarchu žalobcu, nakoľko pochybil aj žalovaný, keď sa neúplne zaoberal žiadosťou žalobcu a na jeho jednoznačnú požiadavku na rekonštrukciu spoločenskej sály na školskú telocvičnú v podstate reagoval čiastočne zmätočne tak, že mu pridelil dotácie na rekonštrukciu telocvične základnej školy.

Naproti tomu však bolo vo veci nesporne preukázané, že účelové určenie poskytnutých finančných prostriedkov bolo jednoznačne vymedzené jednak účelom, jednak miestom určenia a jednak odkazom na účel zákona č. 523/2004 Z. z., na základe ktorého bola dotácia poskytnutá. Ministerstvo školstva Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 15 a § 6 ods. 1 zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov vydalo Metodický pokyn č. 4/2005-E z 01. marca 2005, ktorým sa určuje postup pri poskytovaní finančných prostriedkov zriaďovateľom škôl na riešenie havarijných situácií. Jednou z podmienok poskytnutia finančných prostriedkov je požiadavka, aby objekt, na ktorom vznikla havária, bol majetkom zriaďovateľa a využíval sa na zabezpečenie výchovnovzdelávacieho procesu žiakov školy. Z úradného záznamu zo 14. októbra 2009 ohľadne vykonania ohliadky telocvične Základnej školy v Zemianskej Olči vyplýva, že auditorská skupina zistila, že účelová dotácia nebola použitá na rekonštrukciu telocvične základnej školy a v uvedenom objekte (neopravenej školskej telocvične), prebiehal výchovnovzdelávací proces v rozsahu 40 hodín týždenne.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danom prípade je potrebné účelové prostriedky chápať ako účelovo určené nielen na účel, ktorému majú slúžiť, ale aj na miesto, na ktoré sú určené. Keďže dané prostriedky boli určené na opravu telocvične základnej školy, žalobca nebol oprávnený

meniť miesto určenia, takto viazané prostriedky nemali byť vynaložené, pričom žalobca ani nepreukázal žiaden vlastnícky vzťah k sále, ktorú mienil využívať ako telocvičňou, keďže nájomná zmluva nenahrádza pojem vlastníctva. Žalobca mohol určené finančné prostriedky buď použiť na stanovený účel, alebo žiadať o zmenu a doplnenie rozhodnutia o poskytnutí dotácie, alebo prostriedky vrátiť, (ako správne uviedol i krajský súd), avšak rozhodne nebol sám oprávnený zmeniť miesto ich určenia. V žiadnom prípade žalobca nebol oprávnený tieto prostriedky presunúť za daného skutkového stavu na úpravu iných priestorov, bez ohľadu na to, čo v nich mienil vykonávať.

K námietke ohľadne nepreskúmateľnosti a nedostatočnosti odôvodnenia rozhodnutia krajským súdom, najvyšší súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, avšak súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky relevantné argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu (bližšie k tomu pozri napr. rozhodnutia vo veciach Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

V danom prípade, ako už bolo naznačené vyššie, bola rozhodujúcou a zásadnou pre posúdenie veci okolnosť, či poskytnuté finančné prostriedky žalobca vyložil v súlade z ich účelovým určením ustanoveným zákonom. Podľa názoru najvyššieho súdu sa krajský súd dostatočne sústredil na rozhodujúcu relevantnú skutkovú okolnosť, ktorú dostatočne odôvodnil jednak s poukazom na citáciu dotknutých zákonných noriem, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav, a tiež zrozumiteľne popísal, aké právne závery z nich vyvodil. Vzhľadom na rozhodujúci charakter posúdenia tejto okolnosti, ostatné námietky nemôžu ovplyvniť právny záver pri hodnotení zákonnosti rozhodnutia a postupu správnych orgánov.

Najvyšší súd nedospel ani k záveru, že by krajský súd vyhodnotil skutkový stav iba jednostranne a vo veci urobil len formalistický výklad zákonných ustanovení a že by jeho postupom boli porušené základné práva žalovaného (k tomu pozri bližšie napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 36/2010 zo 04. mája 2010).

Keďže podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom na podanie žaloby žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, nerozhodol svojvoľne ani protizákonne, a keďže najvyšší súd nezistil dôvod na zmenu ani zrušenie napadnutého rozsudku považujúc aj jeho odôvodnenie za logické, jasné a zrozumiteľné a nezistil v tomto rozhodnutí žiadny rozpor so zákonom, rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.